

.04.2021/1^η Έκδοση

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ

AGRO

12

GUIDELINE

ON THE CERTIFICATION ACCORDING TO THE STANDARDS

AGRO 12

Προδιαγραφή για την παραγωγή προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας θαλάσσιας εκτροφής και λιμνοθαλασσών

Specification for the production of fish farming products(open sea and lagoon)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμία διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσβολών της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά τον ν. 2121/1993 (Α' 25), τον ν. 4481/2017 (Α' 100) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση Βέρνης, που έχει κυρωθεί με τον ν. 100/1975 (Α' 162), απαγορεύεται η αναδημοσίευση, καθώς και η αναπαραγωγή του παρόντος έργου, με οποιοδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή σε άλλη διασκευή, χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Πρόλογος

Η παρούσα κατευθυντήρια οδηγία πιστοποίησης του προτύπου AGRO 12, εκπονήθηκε από τον «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ», ο οποίος αποτελεί Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και λειτουργεί χάριν του δημοσίου συμφέροντος υπό την εποπτεία του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σκοπός αυτής της οδηγίας είναι να παρέχει κατευθύνσεις, με στόχο τη διασφάλιση της ενιαίας και ομοιόμορφης εφαρμογής των απαιτήσεων του Προτύπου AGRO 12 Προδιαγραφή για την Παραγωγή προϊόντων θαλάσσιας εκτροφής και υφάλμυρων υδάτων (Λιμνοθάλασσας και ανοιχτής θάλασσας), τους φορείς πιστοποίησης, τους φορείς διαπίστευσης, τις αρμόδιες αρχές και γενικά όλους αυτούς που εμπλέκονται με το αντικείμενο της παρούσας.

Περιεχόμενα

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ AGRO 12

Εισαγωγή	Σελ. 4
1. Σκοπός – Πεδίο Εφαρμογής	Σελ. 5
2. Ορισμοί	Σελ. 5
3. Παραπομπές σε πρότυπα, τυποποιητικά και νομικά έγγραφα	Σελ. 5
4. Απαιτήσεις πιστοποίησης	Σελ. 6
4.1 Γενικά	Σελ. 6
4.2 Απαιτήσεις επί της διαδικασίας πιστοποίησης	Σελ. 6
4.3 Υποχρεώσεις φορέα πιστοποίησης	Σελ. 7
4.4 Αποχώρηση επιχειρήσης από φορέα πιστοποίησης	Σελ. 9
Παράρτημα Α Υπόδειγμα Πιστοποιητικού	Σελ. 10

ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΑ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ AGRO 12

Εισαγωγή

Το πρότυπο AGRO 12 παρέχει στις επιχειρήσεις ιχθυοκαλλιέργειας τη δυνατότητα να αναπτύξουν ένα σύστημα διαχείρισης για τη διασφάλιση ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων και να ενισχύσουν τα δυναμικά προϊόντα τους με σημάχνσεις, να αυξήσουν την προστιθέμενη αξία τους και να αποκτήσουν σημαντικό προβάδισμα στις αγορές υψηλού ανταγωνισμού κατακτώντας την εμπιστοσύνη των καταναλωτών.

Οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να πιστοποιηθούν ως προς το πρότυπο AGRO 12, είναι απαραίτητο να συμμορφώνονται όχι μόνο με τις απαιτήσεις του εν λόγω προτύπου, αλλά και με τις απαιτήσεις της παρούσας Κατευθυντήριας Οδηγίας.

Η εφαρμογή της Οδηγίας αυτής αποτελεί επίσης ένα από τα κριτήρια αναγνώρισης και επίβλεψης των φορέων πιστοποίησης των προτύπων AGRO από τον «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ», σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

1. Σκοπός – Πεδίο Εφαρμογής

Σκοπός της παρούσας Οδηγίας είναι να παρέχει τις αναγκαίες καθοδηγήσεις για την πιστοποίηση ως προς τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12.

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται από:

- α) τις επιχειρήσεις που εκτρέφουν, τυποποιούν, συσκευάζουν προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας που έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παρόν πρότυπο.
- β) τους φορείς πιστοποίησης ώστε να αξιολογούν και να πιστοποιούν επιχειρήσεις που εκτρέφουν, τυποποιούν, συσκευάζουν ή/και διαθέτουν στην αγορά προϊόντα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12.
- γ) τις αρχές διαπίστευσης των φορέων πιστοποίησης, στο πλαίσιο του έργου της διαπίστευσης.
- δ) τον «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ», στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του για την αναγνώριση και επίβλεψη των Φορέων που πιστοποιούν σύμφωνα με το πρότυπο AGRO 12.

2. Ορισμοί

Οι ακόλουθοι ορισμοί ισχύουν για τους σκοπούς της παρούσας κατευθυντήριας οδηγίας.

2.1 Πεδίο Πιστοποίησης

Η εκτροφή, τυποποίηση, συσκευασία προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας που έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παρόν πρότυπο.

2.2 Επιθεώρηση Αξιολόγησης

Οι επιθεωρήσεις πραγματοποιούνται από Αναγνωρισμένους Φορείς Πιστοποίησης από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η επιθεώρηση, η οποία διενεργείται από τον αναγνωρισμένο φορέα πιστοποίησης, προκειμένου να αξιολογηθεί η συμμόρφωση της επιχείρησης ως προς τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12 και της παρούσας Οδηγίας, με σκοπό την πιστοποίησή της.

2.3 Επιθεώρηση Επιτήρησης

Η επιθεώρηση, η οποία διενεργείται από το φορέα πιστοποίησης, έτσι ώστε ο φορέας να μπορεί να διατηρεί την εμπιστοσύνη του ότι η επιχείρηση συνεχίζει να ικανοποιεί τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12 και της παρούσας Οδηγίας.

2.4 Πιστοποιητικό

Το επίσημο έγγραφο το οποίο εκδίδει ο αναγνωρισμένος φορέας πιστοποίησης στη συμβεβλημένη με αυτόν επιχείρηση, με το οποίο παρέχεται γραπτή διαβεβαίωση ότι η επιχείρηση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12 και της παρούσας Οδηγίας για το σχετικό πεδίο πιστοποίησης.

2.5 Σήμα Πιστοποίησης

Νοείται το κατοχυρωμένο σήμα που εκδίδεται από τον «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ» και βεβαιώνει ότι τα προϊόντα της ιχθυοκαλλιέργειας, συμμορφώνονται συστηματικά με τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12 και της παρούσας Οδηγίας για το σχετικό πεδίο πιστοποίησης.

3. Παραπομπές σε πρότυπα, τυποποιητικά και νομικά έγγραφα

- 3.1 α) AGRO 12: Προδιαγραφή για την παραγωγή προϊόντων θαλάσσιας εκτροφής και λιμνοθαλασσών (Λιμνοθάλασσας και ανοιχτής θάλασσας).
- β) Κανονισμός Χρήσης Σήματος Πιστοποίησης και Ενδείξεων για την παραγωγή προϊόντων θαλάσσιας εκτροφής και υφάλμυρων υδάτων (Λιμνοθάλασσας και ανοιχτής θάλασσας).
- γ) ΚΥΑ 267623/29.08.2007 (ΦΕΚ 1723 Β' / 29.08.2007) όπως ισχύει κάθε φορά.

4. Απαιτήσεις επί της διαδικασίας πιστοποίησης

4.1.1 Οι επιχειρήσεις της παραγράφου 1.της παρούσας υποβάλλουν σε αναγνωρισμένο για την πιστοποίηση προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας φορέα πιστοποίησης, αίτηση για πιστοποίηση για το πεδίο: εκτροφή, τυποποίηση, συσκευασία προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας που έχουν παραχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις που περιγράφονται στο παρόν πρότυπο (πρότυπο AGRO 12), συνολικά ή για μέρος.

4.1.2 Ο φορέας αφού προβεί σε αξιολόγηση της αίτησης και των σχετικών δικαιολογητικών που υποβάλλονται με αυτήν, πραγματοποιεί επιθεώρηση αξιολόγησης, όπως περιγράφεται στον Κανονισμό Πιστοποίησης που εκδίδει ο αναγνωρισμένος φορέας πιστοποίησης. Η επιθεώρηση αυτή αφορά στην εξακρίβωση της δυνατότητας της συγκεκριμένης επιχείρησης να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12 και της παρούσας Οδηγίας.

4.1.3 Επιπλέον διενεργούνται επιθεωρήσεις επιτήρησης και αιφνιδιαστικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις σύμφωνα με το σχετικό Κανονισμό Πιστοποίησης που εκδίδει ο φορέας, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνεχής τήρηση των απαιτήσεων του προτύπου AGRO 12 και της παρούσας Οδηγίας, καθώς και η ορθή χρήση ενδείξεων που χρησιμοποιούνται στην επισήμανση ή/και διαφήμιση των προϊόντων.

4.1.4 Στην επιχείρηση που διαπιστώνεται ότι συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12 και της παρούσας Οδηγίας χορηγείται Πιστοποιητικό για την παραγωγή ψαριών Ιχθυοκαλλιέργειας ενός (1) έτους ισχύος σύμφωνα με το σχετικό Κανονισμό Πιστοποίησης που εκδίδει ο φορέας και εντάσσεται στο Μητρώο Πιστοποιημένων επιχειρήσεων που τηρεί ο «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ – ΔΗΜΗΤΡΑ» στο πλαίσιο της επίβλεψης των αναγνωρισμένων Φορέων..

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Το Πιστοποιητικό της ανωτέρω παραγράφου που εκδίδει ο φορέας πρέπει να είναι σύμφωνα με το υπόδειγμα του Παραρτήματος Α της παρούσας.

4.1.5 Μεταξύ της επιχείρησης και του αναγνωρισμένου φορέα πιστοποίησης υπογράφεται σύμβαση στην οποία περιγράφονται όροι πιστοποίησης, χρήσης σημάτων και ενδείξεων και οικονομικοί όροι.

4.2 Υποχρεώσεις φορέα πιστοποίησης

4.2.1 Ο φορέας πιστοποίησης πρέπει:

- α) Να απασχολεί επιθεωρητές, οι οποίοι, πρέπει κατ' ελάχιστον να είναι κάτοχοι πτυχίου ΑΕΙ ή ΑΤΕΙ του εσωτερικού ή της αλλοδαπής επίσημα αναγνωρισμένο και συναφούς ειδικότητας με τις επιθεωρούμενες δραστηριότητες με διετή τουλάχιστον σχετική με τις επιθεωρούμενες δραστηριότητες εμπειρία. Επιπλέον πρέπει να αποδεικνύουν τουλάχιστον 20 ώρες

συμμετοχή σε εκπαιδευτικά σεμινάρια στο πρότυπο AGRO 12.

Επιπλέον, ο αναγνωρισμένος φορέας πιστοποίησης πρέπει να μεριμνά για την εναλλαγή των επιθεωρητών του για την επιθεώρηση κάθε επιχείρησης σε χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα τέσσερα (4) έτη από την ημερομηνία εφαρμογής ελεγκτικού έργου στην επιχείρηση αυτή.

Η επιθεώρηση να πραγματοποιείται σε κάθε, μονάδα παραγωγής. Τετραγωνική ρίζα μονάδων εκτροφής, και κάθε μονάδα τυποποίησης

- β) Να διενεργεί επιθεωρήσεις αξιολόγησης στην επιχείρηση κατά τη χρονική περίοδο παραγωγικών δραστηριοτήτων που αφορούν τουλάχιστον σε ένα από τα προϊόντα του Πεδίου Πιστοποίησης. Κατά τη διάρκεια των επιθεωρήσεων αυτών πρέπει να ελέγχεται η τήρηση όλων των απαιτήσεων του προτύπου AGRO 12, καθώς και της παρούσας Οδηγίας.
- γγ) Να διενεργεί επιθεωρήσεις επιτήρησης (εντός της διάρκειας ισχύος του Πιστοποιητικού) εφόσον το κρίνει αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη ανάγκες παρακολούθησης της εφαρμογής των απαιτήσεων του παρόντος προτύπου, ευρήματα προηγούμενων επιθεωρήσεων ή άλλα ευρήματα ή υπόνοιες.
- δ) Να διενεργεί πέραν των προγραμματισμένων επιθεωρήσεων αξιολόγησης, επιτήρησης και αιφνιδιαστικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις στο 10% τουλάχιστον των επιχειρήσεων που πιστοποιεί, και οπωσδήποτε σε περιπτώσεις υπόνοιας, καταγγελιών ή/και μετά από ενημέρωση από τον «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ» ή άλλες αρχές ελέγχου κατά τη διενέργεια ελέγχων της αρμοδιότητάς τους ή όταν το κρίνει απαραίτητο, προκειμένου να διαπιστώνει τη συνεχή τήρηση των απαιτήσεων του παρόντος προτύπου και της παρούσας Οδηγίας.
- ε) Στις επιθεωρήσεις πρέπει να περιλαμβάνεται και ο έλεγχος μονάδων ή εγκαταστάσεων που εμπλέκονται με διαδικασίες σχετικές με το Πεδίο Πιστοποίησης (σε επίπεδο υπεργολαβίας ή μη).

- στ) Να διασφαλίζει ότι η επιχείρηση συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις για την ορθή χρήση του Πιστοποιητικού και των ενδείξεων που αφορούν στα προϊόντα ιχθυοκαλλιέργειας
- ζ) Να μην παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες στην επιχείρηση.
- η) Να ενημερώνει τη σχετική βάση δεδομένων του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ με στοιχεία που αφορούν στις επιχειρήσεις που πιστοποιεί κατά το πρότυπο AGRO 12, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο πλαίσιο λειτουργίας της βάσης αυτής.
- θ) Να διαθέτει πιστοποιητικό διαπίστευσης για την πιστοποίηση κατά το πρότυπο AGRO 12 και την παρούσα Κατευθυντήρια Οδηγία, από το Ε.ΣΥ.Δ. ή άλλο φορέα διαπίστευσης μέλος της Συμφωνίας Αμοιβαίας Αναγνώρισης (MLA) της Ευρωπαϊκής Συνεργασίας για τη Διαπίστευση (EA), σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου ISO 17065.
- ι) Να πραγματοποιεί τουλάχιστον μία δειγματοληψία ετησίως για κάθε είδος ιχθίων της επιχείρησης, μετά από ανάληψη κινδύνου.
- Να διασφαλίζει ότι η επιχείρηση στην οποία έχει χορηγήσει Πιστοποιητικό για την εκτροφή, τυποποίηση, συσκευασία ή/και διάθεση στην αγορά ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας, πληροί τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12, καθώς και της παρούσας Οδηγίας.

4.3 Αποχώρηση επιχείρησης από φορέα πιστοποίησης

4.3.1 Μια πιστοποιημένη για την παραγωγή ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας επιχείρηση, δύναται

να αποχωρήσει από το φορέα πιστοποίησης, ακόμα και κατά τη διάρκεια ισχύος του Πιστοποιητικού και να συμβληθεί με άλλο Φορέα, υπό την προϋπόθεση:

- α) να καταγγείλει εγγράφως τη σύμβαση που έχει υπογράψει με τον πρώτο φορέα.
- β) να ενημερώσει σχετικά τον «ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ» αναφέροντας με σαφήνεια τους λόγους καταγγελίας της σύμβασης καθώς και το όνομα του νέου φορέα πιστοποίησης στον οποίο προτίθεται να ενταχθεί.
- γ) να υποβάλλει νέα αίτηση ένταξης στο σύστημα ελέγχου και πιστοποίησης του νέου φορέα.

4.3.2 Προϋποθέσεις αποδοχής του αιτήματος ένταξης από το νέο φορέα είναι:

- α) να μην εκκρεμεί διενέργεια οποιασδήποτε είδους επιθεώρησης που να έχει ανακοινωθεί από το φορέα πιστοποίησης από τον οποίο η επιχείρηση αποχωρεί, κατά τις προηγούμενες 15 ημέρες από την καταγγελία σύμβασης με τον φορέα.
- β) να μην εκκρεμούν διαδικασίες αξιολόγησης ευρημάτων επιθεωρήσεων, χημικών αναλύσεων ή επιβολής κυρώσεων προ της ημερομηνίας καταγγελίας της σύμβασης.
- γ) να μην υφίσταται κύρωση απαγόρευσης χρήσης των σχετικών με τη παραγωγή ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας

κατά το πρότυπο AGRO 12

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Υπόδειγμα Πιστοποιητικού

ΕΠΩΝΥΜΙΑ/ΛΟΓΟΤΥΠΟ ΦΟΡΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΗΣ : .....

Με το παρόν πιστοποιείται ότι :

η επιχείρηση

«.....» (επωνυμία επιχείρησης)

που εδρεύει στη ..... (διεύθυνση έδρας επιχείρησης)

συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του προτύπου AGRO 12
«Προδιαγραφή για την παραγωγή προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας θαλάσσιας εκτροφής και λιμνοθαλασσών»

«ΠΑΡΑΓΩΓΗ, ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ, ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ
που έχουν παραχθεί σύμφωνα με το πρότυπο **AGRO 12**

και δικαιούται τη χρήση του Σήματος Πιστοποίησης και της Ένδειξης
«Α.ΨΑΡΙΑ ΙΧΘΥΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ή Β.ΨΑΡΙΑ ΛΙΜΝΟΘΑΛΑΣΣΑΣ »

με βάση τις απαιτήσεις
του Κανονισμού Χρήσης Σήματος Πιστοποίησης και Ενδείξεων
«Προδιαγραφή για την παραγωγή προϊόντων ιχθυοκαλλιέργειας θαλάσσιας εκτροφής και λιμνοθαλασσών»

του ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΔΗΜΗΤΡΑ»

Ημερομηνία έναρξης:

.....

Ημερομηνία λήξης:

.....

Για τον .....(φορέας πιστοποίησης)

Εκδόθηκε την .....

.....
(Ον/μο και υπογραφή νομίμου εκπροσώπου Φορέα Πιστοποίησης)